

Minister van Justitie en Veiligheid

Minister van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
T 070 370 68 89
F 070 370 79 39

nota

Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg

Datum

8 november 2022

Projectnaam

Programma Versterking
Crisisbeheersing en
Brandweezorg

Ons kenmerk

4340107

Bijlagen

1

1. Aanleiding

In het Kabinetsstandpunt evaluatie Wet veiligheidsregio's (Kabinetsstandpunt d.d. 3 februari 2021, rapport evaluatiecommissie december 2020) heeft het Kabinet aangekondigd een toekomstbestendig, samenhangend stelsel voor de crisisbeheersing en brandweezorg te realiseren.

De opvolging hiervan is geland in het Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg. In dit programma is samengewerkt met publieke, maatschappelijke en private partners aan een contourennota. Deze contourennota schets op de hoofdlijnen de versterking van crisisbeheersing en brandweezorg in Nederland, waarbij de nadruk ligt op het versterken van het stelsel bij bovenregionale en (inter)nationale crises.

2. Geadviseerd besluit

Na accordering van de contourennota in de ministerraad van 25 november, deze te verzenden aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

De afgelopen jaren zijn grote stappen gezet wat betreft professionalisering van de crisisbeheersing en brandweezorg. Er is veel om trots op te zijn. Veiligheidsregio's en gemeenten functioneren goed in de beheersing van lokale en regionale risico's en crises. Het stelsel van decentraal aangestuurde veiligheidsregio's blijft daarom ook intact.

Maar onze maatschappij verandert, net als de wereld om ons heen. Deze veranderingen vragen om extra inspanning en versterking van ons stelsel. Zo concludeert ook de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's (commissie Muller, 2020). Hedendaagse crises zijn in toenemende mate complex, grensoverschrijdend en lang niet altijd meer plaatsgebonden.

Om ons stelsel van crisisbeheersing en brandweezorg goed opgewassen te houden tegen deze ontwikkelingen, zetten we samen met crisispartners in op een aantal structurele punten van versterking op het vlak van *crisisbeheersing*, *brandweezorg* en *informatievoorziening*.

Crisisbeheersing

Het hoofddoel van crisisbeheersing is om de negatieve gevolgen van crises zo veel als mogelijk te beperken. Hiervoor wordt een breed spectrum aan voorbereiding en inzet gevraagd. De inzet is een verbeteringslag in de samenwerking tussen regio's, crisispartners en Rijk bij de aanpak van boven regionale en (inter)nationale crises. Waarbij het uitgangspunt is om als één overheid te opereren, ongeacht geografische of organisatorische grenzen. Belangrijke punten daarbij zijn de versterking van de regierol van de minister van Justitie en Veiligheid, onder andere door het formuleren van landelijke doelstellingen in een meerjarige landelijke agenda crisisbeheersing, de versterking van de aansluiting tussen regionale en nationale crisisstructuur en aansluiting met andere (crisis)partners en aandacht voor versterking van de GHOR, bevolkingszorg en risico- en crisiscommunicatie.

Brandweezorg

De brandweezorg moet veranderen omdat de maatschappij voortdurend met nieuwe risico's wordt geconfronteerd. Dit vraagt om een andere aanpak in risicobeheersing en incidentbestrijding. Daarnaast moet het systeem van brandweezorg meer worden ingericht op langdurige en grootschalige incidenten. Belangrijkste punten daarin zijn regierol minister van Justitie en Veiligheid voor brandweezorg, door onder meer het opstellen van landelijk dekkingplan, een onderzoek naar het verbreden en borgen van de adviesfunctie brandveiligheid, het organiseren van actueel inzicht in de parate slagkracht, een onderzoek naar het stelsel van brandweeronderwijs en het aanpassing van de huidige aanwijzing voor bedrijfsbrandweer.

Informatievoorziening

Informatievoorziening is als basisproces één van de belangrijke steunpilaren voor de crisisbeheersing en brandweezorg. Gemeenschappelijke informatievoorziening is essentieel om flexibele en effectieve netwerksamenwerking te realiseren en voor adequate crisisbesluitvorming ten tijde van daadwerkelijke crises. Met als een van de belangrijkste punten de inrichting Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2) inclusief wettelijke borging hiervan.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Het betreft een nadere uitwerking van de kabinetsreactie op de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's. In het commissiedebat taakdifferentiatie brandweer en crisisbeheersing van 24 maart 2022 is door u toegezegd voor het einde van 2022 de contouren van de versterking van crisisbeheersing en brandweezorg aan de Tweede Kamer te zenden.

Bij de totstandkoming van de contourennota zijn verschillende ministeries, medeoverheden en maatschappelijke en private (crisis)partners betrokken. Dit betreft onder andere de ministeries BZK, VWS, IenW en Defensie, de veiligheidsregio's, en namens hen het Veiligheidsberaad, de VNG en VNO-NCW. Met het Veiligheidsberaad en het ministerie van BZK is bestuurlijk overlegd gevoerd.

Veiligheidsberaad:

Minister van Justitie en Veiligheid

Datum
8 november 2022

Ons kenmerk
4340107

U heeft op 10 oktober 2022 de conceptversie van de contourennota besproken met de voorzitters van de veiligheidsregio's in het Veiligheidsberaad. In aanvulling daarop is door het Veiligheidsberaad schriftelijk gereageerd en heeft aanvullend ambtelijk overleg plaatsgevonden.

Minister van Justitie en Veiligheid

Datum
8 november 2022

Ons kenmerk
4340107

Hieruit is onder andere naar voren gekomen dat er nader onderzoek wordt gedaan naar de vraag of er in bestaande sectorale wet- en regelgeving op het terrein van crises voldoende samenhang is met de algemene kolom en de beschikbaarheid van afdoende instrumenten en bevoegdheden. Gelet op de integrale werking van één landelijke stelsel en gezien de ervaringen de afgelopen jaren, wordt onderzocht of de bestaande wettelijke bevoegdheden op lokaal, regionaal en nationaal niveau voldoen of nog wat extra's vragen.

Verder is hieruit naar voren gekomen dat er nadere verkenning wordt gedaan naar het Interregionaal Beleidsteam (IRBT). Expliciete onderdelen van deze verkenning zijn het voorzitterschap, mandaat en aansturing, ook van de netwerkpartners en de relatie met de nationale crisisstructuur. Op voorhand is hierbij een belangrijk aandachtspunt de democratische legitimiteit, passend binnen het huidige systeem van verlengd lokaal bestuur.

BZK en de Kring van commissarissen van de Koning:

Met de minister van BZK en vertegenwoordiging van de commissarissen van de Koning is overeenstemming bereikt over het voorstel om aanwijzingsbevoegdheden uit de Wet veiligheidsregio's over te hevelen van de commissaris van de Koning naar de minister van JenV, in een nog nader uit te werken wetsvoorstel.

4.2 Financiële overwegingen

Eind augustus zijn als onderdeel van de bestuurlijke afspraken tussen de Vereniging Nederlandse Gemeente (VNG), het Veiligheidsberaad (VB), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Rijk afspraken gemaakt in het kader van de doorstroom migratie. Onderdeel van deze afspraken is een geleidelijk opbouwende intensivering van €83 miljoen in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR). Deze extra financiële middelen zijn, ook op grond van deze contourennota, bestemd voor de versterking van (toekomstige) crisisbeheersing, de informatiepositie en het inrichten van KCR2. Hierover zijn nadere afraken gemaakt in het Veiligheidsberaad van 10 oktober jl. De minister van Justitie en Veiligheid zal in nauw overleg met onder andere het Veiligheidsberaad op grond van artikel 37 Wet veiligheidsregio's (Wvr) gezamenlijke landelijke doelstellingen op het gebied van crisisbeheersing vaststellen. De veiligheidsregio's kunnen de extra financiële middelen onder andere aanwenden voor de uitvoering van deze gezamenlijke landelijke doelstellingen binnen hun regio's. De ambities genoemd in de contourennota raken, naast bovengenoemde partijen, tal van organisaties en partners die in Nederland betrokken zijn bij crisisbeheersing. Voor alle betrokken organisaties geldt dat crisisbeheersing doorlopend aandacht vereist, waarbij niet uit te sluiten is dat in de toekomst investeringen noodzakelijk zijn.

4.3 Juridische overwegingen

Met betrekking tot het wetgevingsproces dat moet leiden tot een vernieuwd wettelijk kader geldt dat op veel punten nadere uitwerking van de voorstellen is vereist. Hiervoor wordt een uitwerking gemaakt van de planning van het wetgevingstraject, eventueel onder te verdelen in tranches.

4.4 Krachtenveld

De contourennota versterking crisisbeheersing en brandweezorg is tot stand gekomen in samenwerking en afstemming met een grote hoeveelheid publieke, maatschappelijke en private crisispartners. Hierbij zijn verschillende ministeries (BZK, IenW, VWS, Defensie) intensief betrokken geweest bij de totstandkoming, en andere periodiek geïnformeerd (EZK, LNV, OCW). Daarnaast is er intensieve betrokkenheid geweest van de veiligheidsregio's, o.a. via de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's en het Veiligheidsberaad. Er is intensieve afstemming, op specifieke punten, geweest met de Kring van commissarissen van de Koning, de VNG en GGD/GHOR Nederland. Tot slot zijn o.a. de volgende partijen in de mogelijkheid gesteld mee te denken en zowel ambtelijk als bestuurlijke te reageren op conceptversies van de contourennota: de Inspectie JenV, het LOCC, het Openbaar Ministerie, de politie, de G4, VNO-NCW / MK Nederland, de Unie van Waterschappen, het Rode Kruis, Stichting CaBo, VNCI, de Kustwacht, de Nationale Reddingsvloot, het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg, Ambulance Zorg Nederland en verschillende vakbonden.

4.5 Uitvoering

De plannen en ambities genoemd in de contourennota zijn omvangrijk en vragen trajecten die uiteenlopend zullen zijn in aard, omvang en tijdsperiode. Een wetwijziging neemt nu eenmaal meer tijd in beslag dan aanpassing van werkwijze of een onderzoek naar de wenselijkheid van een aanpassing. Daarom wordt er nu met een uitvoerings- en wetgevingsprogramma dat waar mogelijk in tranches de aangekondigde veranderingen zal realiseren. Hoewel betrokkenheid van alle partners, publiek en privaat, essentieel is zal daarbij in het bijzonder de samenwerking met de veiligheidsregio's gezocht worden. Specifiek voor het financieringssysteem BDUr en het mogelijk aanpassen hiervan, geldt dat er een Uitvoeringstoets Decentrale Overheden moet worden gedaan (UDO) naar de gevolgen van eventuele aanpassingen.

4.6 Communicatie

Nadat de contourennota aan de Tweede Kamer is verstuurd, zullen ook alle betrokkenen op de hoogte worden gesteld via een nieuwsbrief van de definitieve versie van de contourennota. Er wordt niet actief contact gezocht met de media, wel wordt ingezet op gerichte communicatie met de betrokken partners, bijvoorbeeld via vakbladen.

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

Namen concipiënten

**Minister van Justitie en
Veiligheid**

Datum
8 november 2022

Ons kenmerk
4340107